

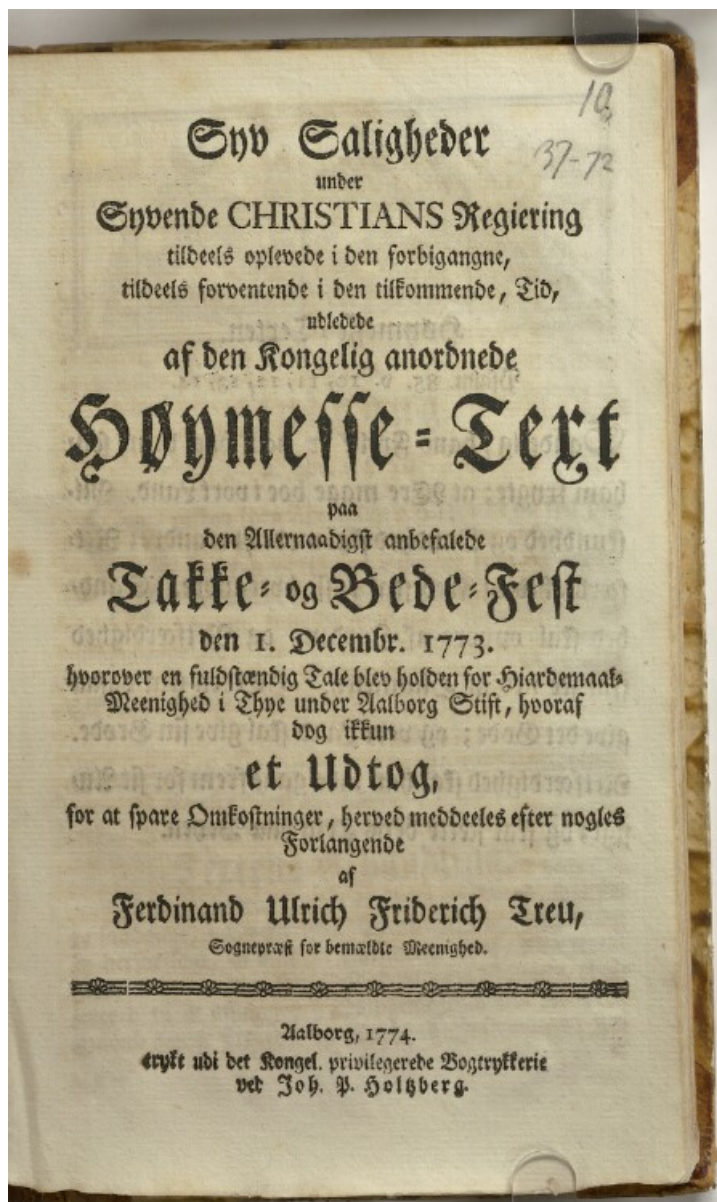
Titel: Syv Saligheder under Syvende CHRISTIANS Regiering [...] udledede af den anordnede Høymesse-Text paa den Allernaadigst anbefalede Takke- og Bede-fest den 1. December 1773. [...] holden for Hiardemaal-Meenighed i Thye under Aalborg Stift [...].

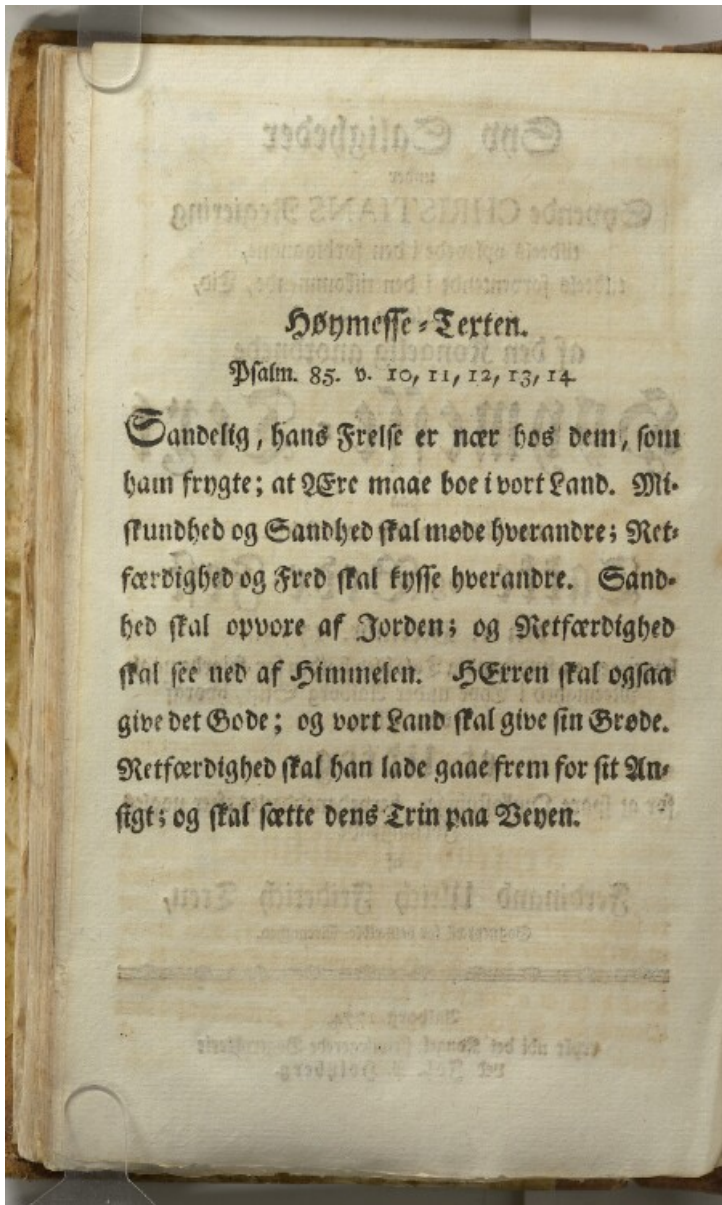
Citation: "Syv Saligheder under Syvende CHRISTIANS Regiering [...] udledede af den anordnede Høymesse-Text paa den Allernaadigst anbefalede Takke- og Bede-fest den 1. December 1773. [...] holden for Hiardemaal-Meenighed i Thye under Aalborg Stift [...].", i *Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 2 bind 21*, J. P. Holtsberg, Aalborg, 1774, s. 1. Onlineudgave fra Trykkefrihedens Skrifter: https://tekster.kb.dk/catalog/tfs-texts-2_021-shoot-workid2_021_010/facsimile.pdf (tilgået 29. april 2024)

Anvendt udgave: Luxdorphs samling af trykkefrihedens skrifter 1770-1773: Række 2 bind 21

Ophavsret: Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse.

[Læs Public Domain-erklæringen](#)

Indgang.

2. Cor. 1. v. 10.

Hvilken (den Almægtige v. g.) friede os fra saa stor en Døds Fare, og frier endnu; til hvilken vi have Haab, at han og fremsdeles skal frie os. Ordene, som tale baade om den forbigangne, nærværende, og tilkommende Tid, give i sær: Et got Haab for Fremtiden, hvilket og den foreskrevne Text giver: Sandelig Herrens Frelse er nær — til Enden.

Hoved-Lærdom:

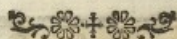
Syn Saligheder under 7. Christians Regjerting.

I første Deel opregnede af Texten.

I Anden Deel henegnede paa Fæsten.

Textens Afhandling.

Psalmen, hvoraf Texten er tagen, tilskrives, som flere saadanne, i Overskriften Corahs Børn; dog er det ey derfor sagt, at disse ere Forfattere deraf, men troeliggere, at den er dem, som Helligdommens Sangere, overtog levered til at affunges. Os ligemeget, baade ved hvad Haand den er frepen, og paa hvad Instrumenter den

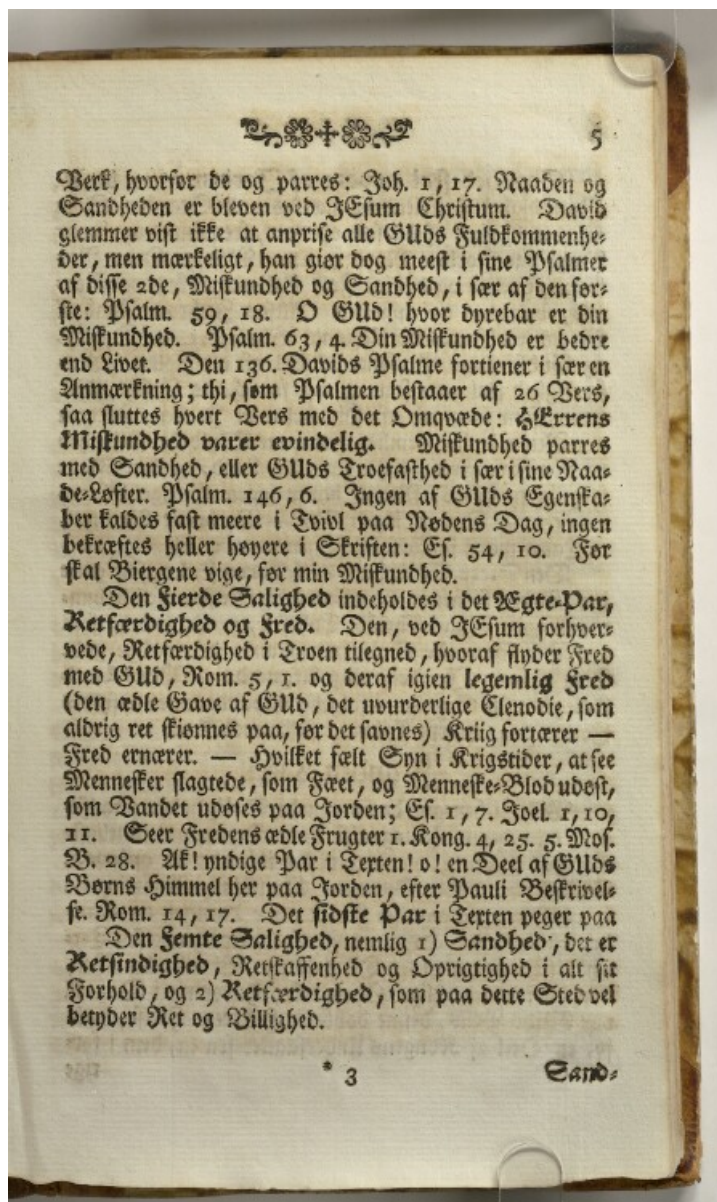
er ublæst, naar den ikkun af Glds Aand er indblæst, som vi aldrig paarviele. Imidlertid synes dog David at være rette Forfatter heraf. Herpaa komme vt til

Første Deel.

Hvori vi kortelig ville opregne de Syv Saligheder i følgende Orden:

Den Første Salighed ligger da i Ordet Frelse — en Guddommelig — Hans — en vis — Sandelig — en særdeles, som det synes, for Glds Folk allene — Sandelig hans Frelse er nær hos dem, ham frygte, (en Frelse, dog almindelig for den ganske Verden. Tit. 2, 11.) 5. Mos. B. 33, 29. Du er frelst — egentlig: Du frelles endnu, du, som er frelst, skal frelles herefter. Ligeledes er og Begyndelsen af Lerten at forstaae. Herrens Frelse har været, er endnu nær, og kan herefter forventes, men under Betingelse af en sand og bestandig Guds frygt. Derfor vises os i

Den Anden Salighed, Døemærket af Glds Frelse, nemlig: Glds Ere, eller Religionens Højsagelse — at **Ere maae boe i vort Land.** Ere eller Hertighed, hvorved forstaaes Kirkens blomstrende Tilstand i Særdeleshed. Sach. 2, 9. Jeg vil være til Ere midt i den, siger Herren. — Det Folk, hos hvilket Religionen er i Ere, vil den Erens Gld igien ære, møtte her med Ere, og sætte om sider til Ere, Psalm. 91, 15. Men Religionens Foragtere skal ringe agtes, 1. Sam. 2, 30. Umueligt altsaa, Herodes kan lange blive i sin Ere, efterdi han ikke vil give Gld Ere. Derpaa samler Glds Aand Trende Par, som ikke maae adskilles, af hvilke det Første Par udgiør **Den Tredie Salighed.** Det Venne-Par, nemlig **Miskundhed og Sandhed**, eller **Naade og Trofasthed**, NB. tvende Egenskaber, der i sær i Christo have mødt hverandre, og fremkinne klarest i Forløsningens Verk,

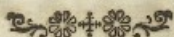
❦

5

Berk, hvorfor de og parres: Joh. 1, 17. Naaden og Sandheden er bleven ved Jesum Christum. David glemmer vist ikke at anprise alle Glds Fuldkommenheder, men mærkeligt, han gjør dog meest i sine Psalmer af disse 2de, Mistkundhed og Sandhed, i sær af den første: Psalm. 59, 18. O Gld! hvor dyrebar er din Mistkundhed. Psalm. 63, 4. Din Mistkundhed er bedre end Livet. Den 136. Davids Psalme fortæner i sær en Anmærkning; thi, som Psalmen bestaaer af 26 Vers, saa stattes hvert Vers med det Omqvæde: Herrens Mistkundhed varer evindeligt. Mistkundhed parres med Sandhed, eller Glds Trofasthed i sær i sine Naade-Løfter. Psalm. 146, 6. Ingen af Glds Egenskaber kaldes fast meere i Eviul paa Nødens Dag, ingen bekræftes heller høyere i Skriften: Ef. 54, 10. For skal Biergene vige, for min Mistkundhed.

Den Fjerde Salighed indeholdes i det **Ægte-Par**, **Ketsfærdighed** og **Fred**. Den, ved Jesum forhvervs vede, Ketsfærdighed i Troen tilegnet, hvoraf stoder Fred med Gld, Rom. 5, 1. og deraf igien legemlig Fred (den ædle Gave af Gld, det uourderlige Elenodie, som aldrig ret skionnes paa, for det savnes) Krig fortærer — Fred ernærer. — Hvilket sælt Syn i Krigstider, at see Mennesker slagtede, som Hæet, og Menneske-Blod udest, som Vandet udoses paa Jorden; Ef. 1, 7. Joel. 1, 10, 11. Seer Fredens ædle Frugter 1. Kong. 4, 25. 5. Mos. B. 28. Ak! yndige Par i Terten! o! en Deel af Glds Værns Himmel her paa Jorden, efter Pauli Beskrivelse. Rom. 14, 17. Det sidste Par i Terten peger paa

Den Femte Salighed, nemlig 1) Sandhed, det er Ketsfærdighed, Ketsfærdighed og Oprigtighed i alt sit Forhold, og 2) Ketsfærdighed, som paa dette Sted vel betyder Ret og Billighed.

Sandhed skal oppore af Jorden v. 12. det er: Retfærdighed skal fiendelig mærkes i alle Stænder. Som Sæden ligesom af sig selv opporer, fremspirer og bærer Frugt paa Jorden. Marc. 4, 28. Med saa Ord: Retfærdige, duelige og dydige Folk skal udmærkes, paaskionnes, belønnes og ophøjes. Altsaa Zethros Raad til Mosés iværksettes udi Ildgang. B. 18, 21. — Dygtige og Gudsfengtige Personer udsees af alt Folket. Retfærdighed skal gaae frem v. 14. for Hans Ansigt (NB. hans, som saae ned af Himmelen til Jorden, HErrens vor Retfærdighed nemlig) For hans Skyld skal Billighed og Ret have Fremgang i Urettens Land, og den Klage selgelig ey høres: Retten haver ingen Gænge. Es. 59, 14, 15. — Der er ingen Ret — Nu byder Rummet, at Talen maade forkortes; thi nærme vi os til

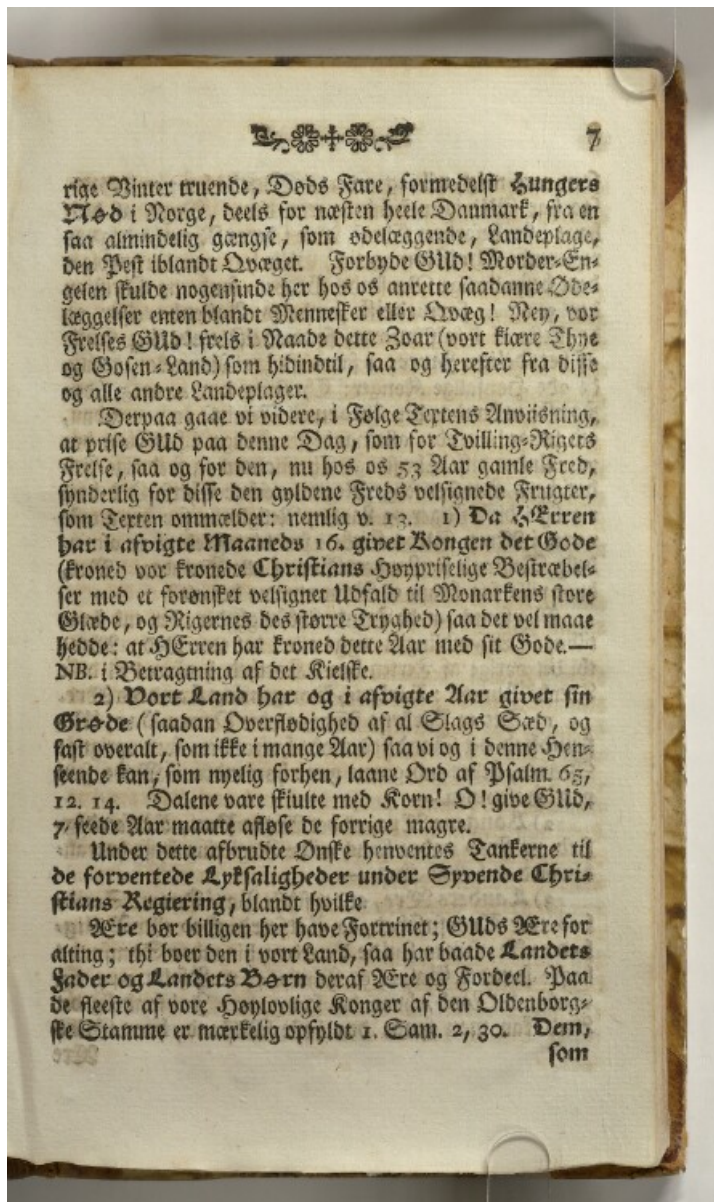
Den Sierte Salighed — HErren skal ogsaa give det Gode, fornemmelig al aandelig Besignelse i de himmelske gode Ting i Christo. Ephes. 1, 3. Og endelig som

Den Syvende Salighed, blandt de timelige gode Ting ogsaa. Jordens riige Afgrøde — Vort Land skal give sin Grøde — selgelig Spaadommen opfyldes Joel. 2, 24. Boerne skal være fulde med Korn.

I anden Deel.

Wille vi henegne de opregnede Saligheder paa Fæsten, og i denne Henegnelse gaae Terten udi mueligste Rørthed igiennem, og sætte vi da iblandt de oplevede Saligheder under Syvende Christians Regiering.

HErrens mægtige Frelse over Kongen og Landet allerøverst. HErrens Frelse staar og øverst i Terten. (Derfor er til sin Tid takket.) Vi ville da ikkun, efter Rættens egentlige Ønemærke, ihukomme i Dag til vor Elldes Pris, denne dobbelte HErrens Frelse, deels for en Deel af Kongens Undersaatter fra en, dem i forrige

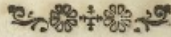
7
rige Winter truende, Dods Fare, formedelst **Kungers**
Nød i Norge, deels for næsten heele Danmark, fra en
saa almindelig gængse, som ødelæggende, Landplage,
den Pest iblandt Dvæget. Forbyde Guld! Morder-En-
gelen skulde nogeninde her hos os anrette saadanne Øde-
læggelser enten blandt Mennesker eller Dvæg! Nej, vor
Frelses Guld! frels i Naade dette Zoar (vort kiære Thne
og Gosen-Land) som hidindtil, saa og herefter fra disse
og alle andre Landplager.

Dervaa gaae vi videre, i Folge Tjertens Anviisning,
at prise Guld paa denne Dag, som for Tvilling-Rigers
Frelse, saa og for den, nu hos os 53 Aar gamle Fred,
synderlig for disse den gyldene Freds velsignede Frugter,
som Tjerten ommælder: nemlig v. 13. 1) Da H. Erren
har i afvigte Maanedu 16. givet Kongen det Gode
(kroned vor kronede Christians Højpriselige Beskræbels-
ser med et forensket velsigner Udfald til Monarkens store
Glæde, og Rigerens des større Tryghed) saa der vel maae
hedde: at H. Erren har kroned dette Aar med sit Gode.—
NB. i Betragtning af det Kiæffe.

2) Vort Land har og i afvigte Aar givet sin
Grøde (saadan Overflodighed af al Slags Sæd, og
saa overalt, som ikke i mange Aar) saa vi og i denne Hens-
seende kan, som myelig forhen, taane Ord af Psalm. 65,
12. 14. Dalene vare fult med Korn! O! give Guld,
7. seede Aar maatte afløse de forrige magre.

Under dette afbrudte Ønske henvendes Tankerne til
de forventede Lyksaligheder under Syvende Chris-
tians Regiering, blandt hvilke

Vere her billigen her have Fortrinet; Glds Vere for
alting; thi boer den i vort Land, saa har baade Landets
Fader og Landets Børn deraf Vere og Fordeel. Paa
de fleeste af vore Højlovlige Konger af den Oldenborg-
ske Stamme er mærkelig opfyldt 1. Sam. 2, 30. Dem,
som

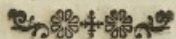
som ære mig, vil jeg ære. — Som de have æret Gld, saa har Gld igien kiendelig æret dem. Noget af dem have i sær befordret Christi Ære i deres Riger (endog vor regierende Christian nyelig) Gld har og igien værdiget dem besynderlige Venstabs Prøver, sunderlig Christian den 3. og 4. formedelst særdeles Aabenbarelser, og de fleste af Christianerne, formedelst underlig Jælle af betydelige Jarer; i sær disse 3de Monarker, nemlig de 2de Hønsalige Konger: Christian den 4. og 5. (den Første til Lands, den Anden til Vands) og vor endnu, gid længe! levende, allernaadigste Konge Christian den 7. Under disse Christelige Christianers og fredrige Fjenderichers Høhstpriselige Regimenter har Christi Ord boet rigtig i disse Riger og Lande, Religionen for det meeste været i Ære; Glds Kirke i sær blomstret til en almindelig Velstand for Landets Børn i alle Stænder. Men, hvor ville saa knapt et Rum rumme det alt?

Det synes, at de Trende Lyfsaligheder, der end staae tilbage i Afhandlingen, ligge alle i det eene Ord: Ære; thi det øvrige af Texten kan i Korthed henføres til disse Trede Puncter: Birkens, Kongens og Landets Ære.

1) Det er Birkens Ære, at det Venne-Par; Altskundhed og Sandhed møde hverandre, som oprigtige Benner, heller end gierne gaae hverandre i Møde som paa Halvvejen. —

2) Kongens Ære, at det Egte-Par, Retfærdighed og Fred under hans milde Regiering kysse hverandre med et helligt Kys. —

3) Landets Ære, at det sidste Par i Texten: Sandhed eller Troefasthed, og Retfærdighed eller Billighed vække, som to hulde Brødre, hinanden Samfundets høyre Hænder. Gal. 2, 9. Philip. 4, 8. Psalm. 144, 15. Saligt det Land, hvor det saa gaaer! Ja! sandelig det Land kan man spaae den beste Velstand, hvor Glds Ære

Erre boer, hvor Erlighed er ligesom boesat i Landet; thi der frugtes Guld, der eres Kongen, og altsaa gaar det der vel til!

Anvendelse.

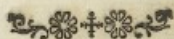
Om vort Land maae vi laane Ordene 5. Mos. 8. 17, 12. og sige vor Lods Guld til Erre paa denne Lods Dag (som afvigte Sondag, ved Kirke-Aarers Begyndelse, da, efter vor Store Christians Christelige Ordre, opmuntredes til denne Bedes- og Takke-Festes høytidelige Helligholdelse.)

Dette er et Land, som Herrens din Guld har noye Agt paa, Herrens din Glds Dyr see stedse derpaa fra Aarers Begyndelse, og indtil Aarers Ende.

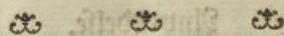
En Slutning rinder mig i Tanke der Erre, hvorom mældes mod Bibelens Slutning Aabent. 2. 22, 2. Hvorved anmærkes dette Merkelige: at det nemlig bar 12 Slags Frugter, og gav sin Frugt efter enhver Maaned.

I Anledning heraf her jeg vel minde mine Tilhørere om den Første Maaned i Aaret 1772. dens velsignede Frugt, hvoraf vi siden har høstet næsten en nye Frugt til hver en Maaned. Og, hvor forbundne ere vi ikke? baas de I og jeg, Dyretsbete! forend vi skilles ad i Dag, at bære Guld paa den Første Dag i denne sidste Maaned af dette Aar, en Frugt af de Læber, som bekiende hans Navn, et ved Christum behageligt Lov-Offer: Ebr. 13, 15. laant af Psalm 72, 18. 19. — Lovet være den Herre Guld, Israels Guld! og lovet være hans Eres Navn evindelig.

En Slutning velsigne vi Kongen med Onsket udi Psalm. 67, 7. 8. Herre lag Dage til Kongens Dage, at Syvende Christian maae opnaae Fjerde Christians Alder! Bereed Niskundhed og Sandhed, at de maae beva-

bevare ham! ja! lad Oprigtighed bevare mig, og enhver
af Kongens Undersaatter! Psalm. 25, 21.

Vort Kronede Syv-Tall Monarken Guld Krone
Med Syv Gange Salighed, Lykke og Held,
Sand Gudsfrygt og Ære omstraalet hans Throne,
Hans Hensigter fremmes til Rigernes Vel!

I Kirken Guds Naade og Sandhed forkyndes,
I Landet Retfærdighed agtes og yndes;
Retfærdighed Domstolen pryde,
Og Fred med dens Frugter vi nyde!

Velsigne det Tøve, og den Hiardemaal Bøe,
Hvor du, O! Guld! under din Tieneres Bøe;
Her alle de Benner, her offres i Dag
For Rigernes Fader og Rigernes Sag.
Jeg lægger hver Stel i mit Sogn i din Favn;
Du Amen i Jesu velsignede Navn.

Allersidst forelæstes
den anordnede Bøn.

